

VERGİ AFFI/MATRAH ARTIRIMI

Kamuoyunda “vergi ve sigorta affı”, “vergi barışı” olarak bilinen 7143 sayılı “Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun” 18 Mayıs 2018 tarihli Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Konuya ilişkin bu kez Maliye Bakanlığı “**Matrah Artırımı-Stok Affi-Kasa Affi-Alacakların Yapılandırılması**” gibi kamuoyunda bilinen adıyla ‘**Vergi Affi**’ düzenlemesine ilişkin 26.05.2018 tarihinde 30432 sayılı Mükerrer R. Gazetede 1 Sayılı Tebliği yayınlamıştır. İş bu Sirkülerin konusu “**Matrah Artırımı**” kapsamaktadır.

Yapılan düzenleme çerçevesinde matrah artırımında bulunulması ve artırılan matraha gören hesaplanan verginin usulüne uygun şekilde (peşin veya 6 taksitte) ödenmesi halinde artırım yapılan yıllarla ilgili başka nedenlerden dolayı vergi incelemesi ve vergi tarhiyatına muhatap olmayacaklardır.

Vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı ile karşılaşmamak için matrah artırımının her bir vergi türü için ayrı ayrı yapılması gerekmektedir. Gelir/stopaj vergisi, kurumlar vergisi ve katma değer vergisi yönünden ayrı ayrı artırım yapıldığında bu vergi türleri ile ilgili vergi ve cezaya maruz kalınmayacaktır. Sadece tereddüt görülen bir vergi türü ve yıl için de artırım yapılabilir. Matrah artırımı belirlenen usuller dâhilinde **31 Ağustos 2018 tarihine kadar** (bu tarih dâhil) yapılabilecektir.

1. KURUMLAR VERGİSİ MÜKELLEFLERİNDE MATRAH ARTIRIMI

Kurumlar Vergisi Mükellefleri kurumlar vergisi yönünden vergi incelemesi ve ek vergi tarhiyatına muhatap olmamaları için zamanaşımı tarh süreleri içinde kalan 2013, 2014, 2015, 2016 ve 2017 takvim yılları için bu yıllarda beyan ettikleri kurumlar vergisi matrahlarını belirlenen oranda artırımları gerekmektedir. Ancak artırılan matrahlar yine yıllar itibariyle belirlenen en az artırım tutarlarından düşük olamayacaktır.

Kurumlar vergisi mükelleflerinin yıllar itibariyle artıracakları kurumlar vergisi matrahı ile en az artırılabilecek tutarları aşağıdaki gibidir.

Takvim Yılı	Kurumlar Vergisi Mükellefi Tarafından Beyan Edilen Matraha Uygulanacak Artırım Oranı	En Az Artırılacak Tutar
2013	% 35	36.190 -TL
2014	% 30	38.323 -TL
2015	% 25	40.701 -TL
2016	% 20	43.260 -TL
2017	% 15	49.037 -TL

2. GELİR VERGİSİ MÜKELLEFLERİNDE MATRAH ARTIRIMI

Ticari veya Zirai Kazancı bilanço esasına göre tespit edilen gelir vergisi mükellefleri ile Serbest Meslek Erbabı mükelleflerinin yıllar itibariyle artıracakları gelir vergisi matrahı ile en az artırılabilecek tutarları aşağıdaki gibidir.

Takvim Yılı	Gelir Vergisi Mükellefi Tarafından Beyan Edilen Matraha Uygulanacak Artırım Oranı	En Az Artırılacak Tutar (Bilanço Ve SMM Defteri Tutanlar)
2013	% 35	18.095 -TL
2014	% 30	19.155 -TL
2015	% 25	20.344 -TL
2016	% 20	21.636 -TL
2017	% 15	24.525 -TL

Gelirleri bunlar ve bunların dışında kalan gelir unsurlarından (gayrimenkul sermaye iradı, menkul sermaye iradı, ücret, değer artış kazancı ve diğer kazançlardan) oluşan mükelleflerden gelirlerinin bir kısmını gizleyen veya hiç beyanname vermemiş olanlarda kanunda belirtilen “en az artırılabilecek tutarda” matrah artırımlarında bulunmaları halinde inceleme ve tarhiyat muhatap olmayacaklardır.

3. GELİR VE KURUMLAR VERGİSİ MÜKELLEFLERİNDE MATRAH ARTIRIMINA UYGULANACAK VERGİ ORANLARI VE ORTAK HÜKÜMLER

Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince artırılan matrahlar normalde %20 vergi oranı uygulanacaktır. Ancak, artırımda bulunulan yıllara ilişkin yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerini kanuni süresinde vermiş ve bu beyannameler üzerinden tahakkuk eden vergilerin (damga vergisi dahil) tamamını süresinde ödemiş bulunan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine %15 oranı uygulanacaktır. %15 oranının belirlenmesinde, öngörülen şartların her yıl ayrı ayrı dikkate alınması gerekmektedir. Mükellefler ilgili dönemlere ilişkin olarak daha sonra pişmanlık hükümlerine göre veya düzeltme hükümlerine göre beyanname vermesi halinde de matraha %15 oranı uygulanacaktır.

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri matrah artırımında buldukları yıllarda devreden mali zararları varsa, bu zararların %50’si 2018 ve izleyen yıllar karından mahsup edilemeyecektir. Kıst dönem faaliyette bulunan mükelleflerin asgari matrahı faaliyette bulunulan ay sayısı dikkate alınarak hesaplanacaktır.

Özel hesap dönemi tayin edilen gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri, ilgili hesap dönemlerinin kapandığı yıl itibariyle matrah artırımını hükümlerinden yararlanabilecektir.

Zarar beyan eden veya hiç beyanname vermemiş gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri ‘En Az Artırılacak Tutar’ kadar artırımları durumunda kanunun getirmiş olduğu imkânlardan yararlanabilecektir.

Matrah artırımını en son bağlı olunan vergi dairesine yapılacaktır.

4. GELİR (STOPAJ) VE KURUMLAR (STOPAJ) VERGİSİNDE ARTIRIM

Hizmet erbabına ödenen ücretlerden, serbest meslek ödemelerinden, hakedeış ödemelerinden, kira ödemelerinden, çiftçilerden satın alınan mahsul ve hizmet ödemelerinden, esnaf muafliğından yaralananlara yapılan ödemelerden Vergi Tevkifatı yapmakla sorumlu olanlar 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 yılları ile ilgili olarak matrah artırımında bulunabilecektir. Aşağıda sadece ücret artırımına yer verilmiştir. Serbest meslek ödemeleri ile kira ödemelerinde de oran ve işlemler aynıdır.

4.1 İlgili Yıllara Ait Vergilendirme Dönemlerinin Tamamında Muhtasar Beyannamesi Vermiş Olanlar

Hizmet erbabına ödenen ücretlerden vergi stopajı yapmaya mecbur olanların her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri muhtasar beyannamelerinde beyan edilen ücret ödemelerinin gayrisafi tutarlarının yıllık toplamı üzerinden

Takvim Yılı	Ödemelerini yıllık gayri safi tutarına uygulanacak oran
2013 yılı için	% 6
2014 yılı için	% 5
2015 yılı için	% 4
2016 yılı için	% 3
2017 yılı için	% 2

Oranlarında hesaplanan gelir vergisini (stopajını) ödemeleri halinde, artırım yapılan yıllarla ilgili olarak ücret ödemeleri nedeniyle gelir stopajı vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmayacaktır.

Muhtasar beyanname yönünden merkez ve şubeleri için ayrı ayrı mükellefiyeti bulunan ve vergi artırımından yararlanmak isteyenlerin merkez ve şubeleri için ayrı ayrı artırımda bulunmaları gerekmektedir.

4.2 Artırıma İlişkin Yıl İçinde En Az Bir Dönemde Muhtasar Beyanname Verilmiş Olması

Yıl içinde sadece bir vergilendirme döneminde muhtasar beyanname verilmiş olunması halinde, bu beyannamede yer alan ücret ödemelerinin gayri safi tutarı 12 ile çarpılmak suretiyle bir yıla iblağ edilecektir. Birden fazla dönemde muhtasar beyanname verilmiş olması halinde ise verilen beyannamelerde yer alan gayrisafi ücret ödemelerin ortalamasının 12 ile çarpılması suretiyle yıla iblağ edilecektir. Bu şekilde bulunacak ücretin gayrisafi tutarına yukarıda yer alan vergi oranları uygulanmak suretiyle vergi hesaplanacaktır.

Ödemelerin yıla iblağ edilmesi sadece ücret ödemeleri içindir.

5. KATMA DEĞER VERGİSİNDE ARTIRIM (VERGİ ARTIRIMI)

2013, 2014, 2015, 2016 ve 2017 yıllarına ilişkin olarak belirlenen şekilde katma değer vergi artırımında bulunan mükelleflere ilgili yıllarla ilgili katma değer vergi incelemesi (devreden verginin belirlenmesi yönünde inceleme yapılabilir.) ve vergi tarhiyatı yapılmayacaktır.

Katma değer vergisi mükellefleri; artırımda bulunmak istedikleri yıl içindeki bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri 1 Nolu KDV beyannamelerinde “Hesaplanan Katma Değer Vergisi” satırında yer alan tutarların yıllık toplamını tespit ederek artırımda bulunabileceklerdir.

Takvim Yılı	Hesaplanan Katma Değer Vergisinin yıllık toplamına uygulanacak oran
2013 yılı için	% 3,5
2014 yılı için	% 3
2015 yılı için	% 2,5
2016 yılı için	% 2
2017 yılı için	% 1,5

Yukarıda belirtilen oranlar uygulanarak hesaplanacak olan KDV'nin ön görüldüğü şekilde beyan edilmesi halinde vergi artırım hükümlerinden faydalanılacaktır.

Hesaplanan Katma Değer Vergisinin belirlenmesi sırasında; ihtirazı kayıtla verilen beyannamelerde yer alan hesaplanan KDV tutarları, düzeltme beyannamelerinde yer alan hesaplanan KDV tutarları da dahil olmak üzere ikmalen, re'sen veya idarece yapılan tarhiyatlarda kanunun yayın tarihinden önce kesinleşmiş olan tutarlar da hesaplanan KDV olarak toplama dahil edilerek dikkate alınacaktır.

İhraç kaydıyla veya dahilide işleme rejimi çerçevesinde teslimde bulunan mükelleflerde tecil-terkin kapsamında hesaplanan vergi “hesaplanan katma değer vergisi” yıllık toplamına dâhil edilmeyecektir.

Katma değer vergisi tevkifatı kapsamında mal tesliminde bulunanlar “yılık hesaplanan KDV” tutarının belirlenmesinde kendileri tarafından beyan edilen kısmı hesaplamaya dahil edecektir. 2 nolu KDV beyannamesi ile sorumlu sıfatı ile beyan edilen vergiler toplama dahil edilmeyecektir.

KDV beyannamelerinde her ay hesaplanan vergisi bulunmayan vergi mükellefleri; gelir/kurumlar vergisi yönünden yaptıkları matrah artırımları (gelir veya kurum matrahını artırmak zorundadırlar) üzerinden hesaplanan %18 oranındaki KDV tutarından az olmamak üzere ödemedede bulunacaklardır.

6. MATRAH VE VERGİ ARTIRIMINA İLİŞKİN ORTAK HÜKÜMLER

6.1 Matrah Artırımında Bulunan Tutarların Ödenmesi

Matrah ve vergi artırımında bulunanlar artırdıkları kurum, gelir, stopaj ve katma değer vergisi tutarlarını 30 Eylül 2018 (tatil güne geldiği için 1 Ekim 2018) tarihine kadar peşin olarak ödeyebilecekleri gibi aşağıda gösterilen ilk taksiti 30 Eylül 2018 tarihi olmak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami 6 eşit taksitte 12 ayda ödenebilir.

6 eşit taksit seçeneğinin seçilmesi halinde ödenecek tutar 1.045 kat sayısı uygulanarak bulunan tutar olacaktır.

6.2 Takdir Komisyonuna Sevk Edilmiş veya Haklarında Vergi İncelemesi Başlamış Mükelleflerin Durumu

Matrah ve vergi artırımını kapsamına giren dönemler için başlamış ancak henüz sonuçlanmamış inceleme ve takdir işlemlerinin bulunması matrah artırımına engel değildir. Kanun yayınlandığı 18/05/2018 tarihten önce başlanılmış vergi inceleme ve takdir işlemlerinin 31/07/2018 tarihine kadar sonuçlanması şarttır. Bu sürede sonuçlanmazsa matrah ve vergi artırımını yapılmış olması nedeniyle İnceleme ve takdir işleminden vazgeçilecektir.

6.3 Diğer Hususlar

- Matrah ve vergi artırımını sonucu ödenen vergiler gider veya maliyet yazılamaz.
- Artırılan matrah nedeniyle ayrıca Geçici Vergi alınmaz.
- Matrah veya vergi artırımında bulunulması, 213 sayılı Kanunun defter ve belgelerin muhafaza ve ibrazına ilişkin hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmez.
- Matrah artırımında bulunan mükelleflerin defter ve belgeleri üzerinde üçüncü kişilerle ilgi olarak karşıt inceleme, bilirkişi incelemeleri ve mahkeme incelemeleri yapılabilir.
- İdarenin, artırımda bulunulmayan yıllar veya dönemler için vergi incelemesi yapma hakkı saklıdır
- VUK'nun 359 maddesinin (b) fıkrasındaki “defter kayıt ve belgelerini yok edenler, defter sayfalarını yok edenler bunların yerine başka sayfa koyanlar, sahte belge düzenleyenler hakkında kanunun yayımlandığı 18.05.2018 tarihinden önce bir tespit olması halinde, bu mükellefler matrah artırımında bulunamazlar.
- Artırımların beyanı sonucunda ödenmesi gereken vergilerin zamanında ödenmemesi, matrah artırımını ile ilgili haklardan yararlanılamayacaktır.
- İlgili idarelere yapılacak başvurular için kullanılacak dilekçe ve form örnekleri kanun kapsamında yayımlanan tebliğ ekinde bulunmaktadır.

SAYGILARIMIZLA,...